

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри облікових
технологій та оподаткування
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

проф. Рудницький В.С.

Силабус з навчальної дисципліни

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

**що викладається в межах освітньо-професійної програми підготовки
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 051 «Економіка», 073 «Менеджмент»**

Львів 2022 р.

Силабус курсу «Економічний аналіз»

2022 – 2023 навчального року

Назва курсу	Економічний аналіз
Адреса викладання курсу	Львів, проспект Чорновола буд 61. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 «Соціальні та поведінкові науки» 051 «Економіка» 07 Управління та адміністрування 073 «Менеджмент»
Викладачі курсу	Шурпенкова Руслана Казимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладачів	ruslana.shurpenkova@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет . Львів, проспект Чорновола, 61. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Курс розроблено для оволодіння та засвоєння знань з методики вивчення та оцінювання результатів діяльності підприємств, а також розвиток логічного мислення у студентів щодо пошуку найбільш ефективних управлінських рішень в сучасних умовах господарювання.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» призначена для оволодіння прийомами і методами економічного аналізу господарської діяльності. Вивчення даної дисципліни створює для фахівців підґрунтя для розвитку їхнього економічного мислення, набуття ними здатності сприймати економічні процеси, що відбуваються на підприємствах у всіх їх багатогранності та взаємозумовленості. Дисципліна «Економічний аналіз» є обов'язковою зі спеціальності 051 «Економіка», 073 «Менеджмент» для освітньої-програми програми підготовки бакалавра, яка викладається у 5 семестрі в обсязі 6 кредитів для денної та заочної форм навчання (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Економічний аналіз» є оволодіння та засвоєння знань з методики вивчення та оцінювання результатів діяльності підприємств, а також розвиток логічного мислення у студентів щодо пошуку найбільш ефективних управлінських рішень в сучасних умовах господарювання.

	<p>Цілі вивчення курсу «Економічний аналіз» :</p> <p>здатність критично осмислювати концептуальні основи, що стосуються економічного аналізу, аудиту та оподаткування; проводити дослідження на відповідному рівні, шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності підприємств; збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів; розуміти та самостійно формувати зміст, структуру та висновки наукових та аналітичних даних</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андреева Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. – К.: Знання, 2008.- 263с. – (Вища освіта ХХІ століття) 2. Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Купріна Н.М., Подгорна І.Є. Економічний аналіз (практикум): Навчальний посібник. – Львів. «Магнолія 2006», 2010. – 320 с. 3. Гайдис Н. М. Фінансовий аналіз: Навчально-методичний посібник. - Львів: ЛБІ НБУ, 2006.- 414 с. 4. Економічний аналіз: Навч. посібник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 680 с. 5. Економічний аналіз: Навч. посібник/ М.А.Болух, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк; за ред. акад. НАНУ, проф.М.Г. Чумаченка – вид. 2-ге , перероб і доп. - К.: КНЕУ, 2003. – 556с. 6. Економічний аналіз: навчальний посібник. Сафронська І.М., Пеняк Ю.С., Ментей О.С., Кочетков О.В.– Луган. нац. аграр. ун-т.– Х., 2018. – 509 с. 7. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. М. Івахненко, М. І. Горбатюк. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 302 с. 8. Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін. Організація і методика економічного аналізу. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с. 9. Мец В.О. Економічний аналіз: Збірник практичних завдань і тестів. – К., КНЕУ, 2001. – 236 с. 10. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с. – (Вища освіта ХХІ століття). 11. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с. 12. Обліково-аналітичне та контрольне забезпечення формування фінансових результатів суб'єктів господарювання: монографія / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Рудницького. – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2021. - 196 с. 13. Організація і методика аналізу ефективності використання трудового потенціалу підприємства: монографія/ І.І. Демко, Р.К. Шурпенкова.- К.: УБС НБУ, 2013.- 223с. 14. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с. 15. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 630 с. 16. Приймак В. І. Математичні методи економічного аналізу: навчальний посібник / В. І. Приймак. — К.: Центр учбової літератури,

	<p>2009. — 296 с.</p> <p>17. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навчальний посібник / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. — К. : Центр навчальної літератури, 2008. — 430 с.</p> <p>18. Синькевич Н. І. «Економічний аналіз»: курс лекцій / укл. : Н. І. Синькевич. - Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. – 97 с.</p> <p>19. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Навчальний посібник .- Львів: “Новий Світ - 2000”, 2006.- 280 с.</p> <p>20. Удосконалення організації обліку, аналізу і аудиту фінансового стану суб'єктів господарювання: монографія/ авт.кол.; за ред. д-ра екон.наук, проф. Б.Ф. Усача.- К.: УБС НБУ, 2011.-352с.</p> <p>21. Удосконалення системи бухгалтерського обліку, аналізу і контролю як інформаційного забезпечення управління суб'єктами господарювання: монографія/ авт.кол.; за ред. д-ра екон.наук, проф. В.С. Рудницького- Львів, «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018.- 275 с.</p> <p>22. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2009. — 194 с.</p> <p>23. Шурпенкова Р.К. Економічний аналіз. Практикум: Навч. посібник. – Львів: ЛБІ НБУ, 2006. – 254 с.</p> <p>24. Шурпенкова Р.К. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник/ Р.К.Шурпенкова,І.І. Демко .- К.: УБС НБУ, 2011.- 287 с.</p> <p>Електронні ресурси:</p> <p>1. Бухгалтер 911 – портал для бухгалтера [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://buhgalter911.com</p> <p>2. Все про бухгалтерський облік [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.vobu.com.ua</p> <p>3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua</p> <p>4. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua</p> <p>5. Сторінка програми «Акцент-бухгалтерія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.accent6.com/.</p> <p>6. Сторінка програми «Парус-Підприємство 7» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://parus.ua/ru/140/.</p> <p>7. Бухгалтерія для бюджетних установ та організацій «Парус» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://parus.ua/ua/182/</p> <p>8. Сторінка компанії Softinventive Lab [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.softinventive.com.ua/company/</p> <p>9. Сторінка програми «Бест Звіт Плюс» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://kraft.net.ua/Reports/BestZvit/BestPlus.</p> <p>10. Сторінка компанії [Електронний ресурс] – Режим доступу: «Галактика» http://galaktika.ua/</p> <p>11. www.aru.com.ua – сайт Аудиторської палати України.</p> <p>12. www.dfp.gov.ua – сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг України.</p> <p>13. www.ssmc.gov.ua – сайт Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку України.</p> <p>14. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.</p> <p>15. www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України.</p> <p>16. http://www.nau.kiev.ua.</p> <p>17. http://www.rada.kiev.ua.</p>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	Очний : загальна кількість годин – 180, з них: аудиторні години - 64

	(лекції - 32, практичні - 32), самостійна робота - 116; Заочний: загальна кількість годин – 180, з них: аудиторні години - 16 (лекції - 8, практичні - 8), самостійна робота - 164
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент повинен : знати: законодавчу та інформаційну базу економічного аналізу для оцінки стану і динаміки розвитку підприємства; систему методів та прийомів економічних явищ, в тому числі елімінування, як метод розрахунку впливу факторів на узагальнюючі показники діяльності підприємства, та методу моделювання; систему економічних показників, що використовуються при оцінці господарської діяльності, в управлінні й контролі за виробництвом; уміти: оцінювати фінансово-економічний стан підприємств і організацій, визначати доцільність використання ресурсів, обчислювати резерви для підвищення рівня ефективності виробництва, а також використовувати здобуті знання та інформацію для розв'язування економічних проблем і формування на цій основі ефективних управлінських рішень.
Ключові слова	Аналіз, економічний аналіз, оцінка, інформація, підприємство, методи, прийоми, господарська діяльність.
Формат курсу	Очний /заочний
Теми	<p style="text-align: center;">Теми лекційного курсу</p> <p>Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Економічний аналіз як галузь економічної науки. Основні етапи розвитку економічного аналізу. Його роль в управлінні господарством та підвищенні ефективності виробництва. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Використання в економічному аналізі системи показників. Основні категорії економічного аналізу. Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук.</p> <p>Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу. Визначення методу. Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць та перерахунків. Порівняння, його застосування в аналізі. Види порівнянь. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури та асортименту тощо. Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація. Соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі.</p> <p>Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення. Види та напрямки економічного аналізу. Зміст й поняття інформації. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Використання ЕОМ в економічному аналізі. Розробка й класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв'язування аналітичних задач. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі.</p> <p>Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства. Взаємозв'язок фінансового стану підприємства й результатів його виробничої та збутової діяльності. Характеристика</p>

бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства: зміст, оцінка й аналітичне значення окремих статей балансу. Оцінка фінансового стану підприємств. Визначення платоспроможності підприємства за балансом та іншими джерелами інформації. Аналіз майна підприємства й джерел його покриття. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства. Відносні показники фінансової стійкості, методи їх визначення й оцінка досягнутого рівня. Узагальнюючі й проміжні показники ліквідності, показники короткострокової та довгострокової ліквідності: методи обчислення, оцінка їх відповідності оптимальним значенням. Аналіз оборотності обігових коштів і причин її зміни. Визначення суми ефекту від її зміни. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення.

Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства. Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.

Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг

Значення й завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема й послідовність проведення аналізу. Система показників продукції та обсягів виробництва. Фактори виробництва продукції. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному вираженні. Оцінка динаміки обсягу продукції виробництва. Вимірювачі, які використовуються для обчислення динаміки показників. Аналіз асортименту й структури випуску продукції. Комплексний аналіз впливу асортименту й структурних зрушень на економічні показники роботи підприємства. Аналіз якості продукції та робіт. Аналіз комплектності й ритмічності роботи підприємства. Оцінка резервів збільшення випуску продукції.

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

Значення й завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Аналіз ефективності використання і освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання робочого часу. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. Факторний аналіз продуктивності праці методом елімінування (ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць). Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства

Значення й завдання аналізу довгострокових активів підприємства. Загальна схема аналізу. Аналіз показників складу, структури й технічного стану основних засобів. Показники забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та іншими основними засобами. Оцінка динаміки оновлення й модернізації основних засобів, фондоозброєності праці. Оцінка інвестиційної активності підприємства. Аналіз використання основних засобів. Класифікація показників використання основних засобів. Аналіз фондоддачі та факторів її зміни. Аналіз ефективності

	<p>використання й освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання виробничого устаткування. Методика визначення й розрахунку резервів збільшення випуску продукції.</p> <p>Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективність їх використання</p> <p>Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами й ефективності їх використання. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах і рівня виробничих запасів. Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. Аналіз показників використання матеріальних ресурсів і оцінка динаміки матеріаломісткості продукції. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів зниження матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва.</p> <p>Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції</p> <p>Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Загальна схема формування витрат підприємства та їх аналізу. Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Аналіз матеріальних витрат. Аналіз витрат на заробітну плату й використання фонду оплати праці. Фактори формування собівартості виробів і методи їх аналізу. Аналіз інших статей собівартості продукції. Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції та послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язань по поставках: обсяг, строки, асортимент, якість. Характеристика взаємозв'язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів. Аналіз виторгу від експорту та факторів його зміни. Аналіз виконання зобов'язань по зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Оцінка загальних обсягів експортних поставок. Оцінка за асортиментом, за окремими покупцями, за групами країн, за видами поставок і формами розрахунків. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій.</p> <p>Теми практичних занять</p> <p>Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства. Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності. Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг. Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства. Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.</p>
Підсумковий контроль, форма	Екзамен в кінці 5 семестру (письмовий)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних дисциплін професійної підготовки, а саме «Макроекономіка та Мікроекономіка (рівень А)», «Міжнародна та регіональна економіка (рівень А)», «Бухгалтерський облік (рівень А)», «Фінанси підприємств».
Навчальні методи та	Лекції, практичні заняття, презентації, науково-пошукові роботи,

техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	дискусія.
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу слід вживати програми прикладних продуктів (ПП) («1С: Бухгалтерія», «Галактика», «ПАРУС-Підприємство»),» тощо
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні, лабораторні/самостійні тощо: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30 • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів практичних робіт за ділянками аналізу та з формування висновків.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних та індивідуальних завдань, підсумкових модулів, самостійної роботи. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

Схема курсу

Денна форма навчання

16 тиж. 32 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література Ресурси в інтернеті	Г о д.	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.</p> <p>Економічний аналіз як галузь економічної науки. Основні етапи розвитку економічного аналізу. Його роль в управлінні господарством та підвищенні ефективності виробництва. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Використання в економічному аналізі системи показників. Основні категорії економічного аналізу. Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук.</p>	Лекція	1-5, 23, 24	4	1 тижні
2	<p>Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.</p> <p>Визначення методу. Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць та перерахунків. Порівняння, його застосування в аналізі. Види порівнянь. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури та асортименту тощо. Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація. Соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	4/ 4	2 тиждень
3	<p>Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.</p> <p>Види та напрямки економічного аналізу. Зміст й поняття інформації. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Використання ЕОМ в економічному аналізі. Розробка й класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв'язування аналітичних задач. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	4/ 2	1 тижні
4	<p>Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.</p> <p>Взаємозв'язок фінансового стану підприємства й результатів його виробничої та збутової діяльності. Характеристика бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства: зміст, оцінка й аналітичне значення окремих статей балансу. Оцінка фінансового стану підприємств. Визначення платоспроможності підприємства за балансом та іншими джерелами інформації. Аналіз майна підприємства й джерел його покриття. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства. Відносні показники фінансової</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	4/ 6	2 тиждень

	<p>стійкості, методи їх визначення й оцінка досягнутого рівня. Узагальнюючі й проміжні показники ліквідності, показники короткострокової та довгострокової ліквідності: методи обчислення, оцінка їх відповідності оптимальним значенням. Аналіз оборотності обігових коштів і причин її зміни. Визначення суми ефекту від її зміни. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення.</p>				
5	<p>Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства. Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	2/ 4	1 тиждень
6	<p>Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг. Значення й завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема й послідовність проведення аналізу. Система показників продукції та обсягів виробництва. Фактори виробництва продукції. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному вираженні. Оцінка динаміки обсягу продукції виробництва. Вимірювачі, які використовуються для обчислення динаміки показників. Аналіз асортименту й структури випуску продукції. Комплексний аналіз впливу асортименту й структурних зрушень на економічні показники роботи підприємства. Аналіз якості продукції та робіт. Аналіз комплектності й ритмічності роботи підприємства. Оцінка резервів збільшення випуску продукції.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	4/ 4	1 тиждень
7	<p>Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Значення й завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Аналіз ефективності використання і освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання робочого часу. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. Факторний аналіз продуктивності праці методом елімінування (ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць). Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	2/ 4	1 тиждень
8	<p>Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства. Значення й завдання аналізу довгострокових активів підприємства. Загальна схема аналізу. Аналіз</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	2/ 4	1 тиждень

	показників складу, структури й технічного стану основних засобів. Показники забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та іншими основними засобами. Оцінка динаміки оновлення й модернізації основних засобів, фондоозброєності праці. Оцінка інвестиційної активності підприємства. Аналіз використання основних засобів. Класифікація показників використання основних засобів. Аналіз фондівіддачі та факторів її зміни. Аналіз ефективності використання й освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання виробничого устаткування. Методика визначення й розрахунку резервів збільшення випуску продукції.				
9	<p>Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективність їх використання.</p> <p>Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами й ефективності їх використання. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах і рівня виробничих запасів. Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. Аналіз показників використання матеріальних ресурсів і оцінка динаміки матеріаломісткості продукції. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів зниження матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	4/2	2 тижні
10	<p>Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.</p> <p>Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Загальна схема формування витрат підприємства та їх аналізу. Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Аналіз матеріальних витрат. Аналіз витрат на заробітну плату й використання фонду оплати праці. Фактори формування собівартості виробів і методи їх аналізу. Аналіз інших статей собівартості продукції. Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції та послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язань по поставках: обсяг, строки, асортимент, якість. Характеристика взаємозв'язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів. Аналіз виторгу від експорту та факторів його зміни. Аналіз виконання зобов'язань по зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Оцінка загальних обсягів експортних поставок. Оцінка за асортиментом, за окремими покупцями, за групами країн, за видами поставок і формами розрахунків. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій.</p>	Лекція, практична	1-5, 23, 24	2/2	1 тижні